

Nieuws uit de Hervormde Gemeente Elspeet

2024 | Week 22

Predikant: ds. M. van Kooten

Nunspeterweg 4

8075 AC Elspeet

Tel. 0577-491206

E-mail: m.vankooten@solcon.nl

Scriba: ouderling J. Fijan

Zichtweg 3

8075 CN Elspeet

Tel. 0577-491098

E-mail: scriba@hervormd-elspeet.nl

IBAN Coll. van Kerkrentmeesters Herv. Gem.:

NL29 RABO 0384 7680 75

IBAN Coll. van Diakenen Herv. Gem.:

NL61 RABO 0347 5000 99

Diensten

D.V. zondag 2 juni 2024

09.30 uur ds. W. van Weelden te Dordrecht

15.00 uur ds. E. Meyer te Werkhoven

Collecten

1. Kerk

2. Instandhouding predikantsplaats

3. Kerk (deurcollecte)

Van harte aanbevolen

Kinderoppas

Tineke van de Top-van Renselaar, Bianca van de Zande en Esther Huisman

Doopzitting

Op D.V. maandag 3 juni zal de doopzitting plaatsvinden in het Kerkerf i.v.m. de bediening van de heilige Doop op zondag 9 juni in de middagdienst. Aanvang 19.30 uur.

Jaarrekening 2023

In de laatstgehouden kerkenraadsvergadering is de jaarrekening 2023 van de diaconie en van de kerk vastgesteld. Op de gemeenteavond van jl. woensdag 15 mei zijn de jaarrekeningen gepresenteerd en toegelicht. In de week van 3 tot en met 7 juni liggen deze jaarrekeningen voor de gemeente ter inzage. Mocht u van deze gelegenheid gebruik willen maken wilt dan vooraf een afspraak maken met de penningmeester/aanspreekpunt van het betreffende college? E. Mulder, 06 - 12897617 (diaconie) en/of W. Polinder, 06-23870127 (kerk)

Bijbelse ambten en beroepen (LXXXIV)

In de tijd dat Israel geen koningen kende zorgde de Heere voor richters om het volk te richten en besturen naar Gods woord. Juist in tijden van groot verval. Ooit had de Heere toegezegd dat er koningen zouden komen maar wel op Zijn tijd. Voor die tijd waren het in bepaalde perioden richters die optraden. Het Hebreeuwse grondwoord voor richter is hetzelfde als rechter. Zo lezen we in het boek van Jozua over richters die we toch moeten laten vallen onder de rechters van die tijd. We lezen van hen in Jozua 23:2 en 24:1 wanneer Jozua aan de avond van zijn leven hen in Sichem bijeenroept samen met de oudsten van het volk. Van de belijdenis 'wij zullen de HEERE dienen' kwam weinig terecht lezen we in het boek der Richteren. In plaats van afstand te nemen van de inheemse bevolking ging men samensmelten met de vreemde volken middels huwelijken en ging men zelfs de vreemde goden aanroepen. Dit verwekte de Heere tot toorn en de kinderen Israels kregen te maken met een overheersing van acht jaar door de Syriërs onder koning Kuschana Rischataim. Daarop riepen de

Israëlieten tot de Heere en Hij verwekte de richter Otniel die de strijd aanbond tegen de Mesopotamiers en hen overwon. De richter was vooral een legeraanvoerder in dat geval. Maar na de overwinning blijkt ook een geestelijk leider die het volk aan Gods woord en wet trachtte te houden.

Heel treffend lezen we in Richt.2:18 wat er over de richteren wordt geschreven: 'En wanneer de HEERE hun richteren verwekte, zo was de HEERE met den richter, en verlostte hen uit de hand hunner vijanden, al de dagen des richters; want het berouwde den HEERE, huns zuchtens halve vanwege degenen, die hen drongen en die hen drukten.'

Na het optreden van Otniel was het land veertig jaar in rust (Richt.3:9-11). Na zijn dood voer het volk voort om te doen wat kwaad was in de ogen des Heeren, een veel voorkomende zin in het boek Richteren. Vervolgens kwamen de Moabieten opzetten tegen Israel en was het de linkshandige richter Ehud die hen met het doden van koning Eglon van de vijand verlostte (Richt.3:15-30) Tachtig jaar stilte volgde, bijna net zoveel als waarin wij thans na de Duitse bezetting in vrede mogen leven. Na die tachtig jaren waren het de Filistijnen die Israel benauwden maar de richter Samgar sloeg er 600 met een ossenstok. Beducht voor zo'n optreden lieten zij het na Israel voorlopig nog te benauwen (Richt.3:31).

Omdat de Israëlieten voortvoeren met hetgeen kwaad was in de ogen des Heeren waren het de Kanaanieten onder leiding van koning Jabin die Israel maar liefst twintig jaar onderdrukte. Nadat men tot de Heere begon te roepen was het de profetes Debora die destijds richteres was (Richt.4:4) die de uit Naftali afkomstige Barak opriep om ten strijde te trekken tegen koning Jabin en diens krijgsoverste Sisera. De man durfde niet tenzij Debora met hem optrok. Ook moest de vrouw hem aanzetten tot de strijd toen ze met hem optoog. Mannelijk en sterk was Barak blijkbaar niet. Daarom kwam de eer van de overwinning van de strijd tegen de Kanaanieten aan Jael die de bevelhebber Sisera ombracht. Overigens bezongen Debora en Barak niet de eer van de heldin Jael als wel van Hem naar wie haar naam verwees, de HEERE is God (Richt.5:1 e.v.). En... Barak wordt ondanks zijn kleingeloof wel genoemd onder de wolk der getuigen in Hebr.11:12.

Een stilte van veertig jaar volgde maar vanwege de boze handelingen van het volk Israel overheersten de Midianieten zeven jaar de Israëlieten. Daarop verkoos de Heere Gideon als richter (Richt.6:11). Zijn naam komen we ook tegen in Hebr.11:12. Na hem waren het Thola die Israel 23 jaar richtte (Richt.10:1-2) en vervolgens Jair die dit tweentwintig jaar deed

(Richt.10:3). Desondanks gingen de Israëlieten door in hun goddeloosheid. Men diende de afgoden en verlieten de HEERE (Richt.10:7). Vandaar dat de Heere hen overgaf in de handen van de volken van wie ze de afgoden dienden, te weten de Filistijnen en Ammonieten en wel achttien jaar. Vervolgens zorgde de Heere voor een nieuwe richter in de persoon van Jeftha die een hoerekind was en derhalve niet geeacht. Wat zien we daarin toch dat de Heere het onedele verkiest en hetgeen geen naam heeft. Jeftha's richterschap duurde zes jaar (Richt.12:7) en werd opgevolgd door Ebzon die Israel zeven jaar richtte (Richt.12:8-10). Vervolgens trad de richter Elon op gedurende tien jaren (Richt.12:11). Hij werd opgevolgd door Abdon die acht jaar richter was (Richt.12:13-15). Na deze periode van dertig jaar en blijkbaar geen richter aanwezig was vielen de Israëlieten in dezelfde zonden als eerder. Nu werden ze veertig jaar overheerst door de Filistijnen. Het is Simson geweest die als richter hen van de Filistijnen bevrijdde. Een man die met recht een voorbeeld van een twee-mens heet te zijn en nochtans opgetekend staat in de galerij van geloofshelden.

Dat de periode van de Richteren er een is geweest waarin we zien dat de Heere met Zijn werk voortging lezen we duidelijk in het boekje Ruth (Ruth 1:1).

Hoewel hij niet de naam van richter droeg wordt over het algemeen de hogepriester Eli ook als richter aangemerkt, alsmede zijn opvolger Samuel. Wanneer deze zijn zonen aanstelde over Israel kwam er kritiek uit het volk omdat deze jongens niet wandelden in de wegen van vader Samuel. Daarmee eindigt ook het tijdperk der richters en vangt de periode van koningen aan.

Op de zonen van Samuel na mogen we concluderen dat de richters behoorden tot degenen die de Heere vreesden. De HEERE was immers met die richters vernamen we. Wanneer God met ons is, wie zal dan tegen zijn? Desondanks wordt van de richters hun zonden niet verzwegen. Daarom eindigen we met de woorden van Psalm 135:13-14: O HEERE, Uw naam is in eeuwigheid; HEERE Uw gedachtenis is van geslacht tot geslacht. Want de HEERE zal Zijn volk richten'. Reken maar dat de richters dit van harte beaamd zullen hebben.

Bij de diensten

Komende zondag ben ik kerkganger omdat ik dacht voor te gaan in Loosduinen. Ik had een verkeerde datum in gevuld. Derhalve staan er twee gastpredikanten op het rooster. Te weten ds.van Weelden en oud gemeentelid Evert Meyer. Wel hoop ik 's avonds in IJsselstein nog een kerkdienst te leiden. Hopen te leiden,

want we hebben niets in eigen hand. Dat bleek zondag toen ik 's middags in Doornspijk zou preken. Echter door een aanrijding in bij terugkeer uit Valburg moest ik verstek laten gaan. Botsingen in het verkeer zijn niet aangenaam, zelfs niet wanneer de schade beperkt blijft tot het vervoersmiddel. In de kerk moeten er wel botsingen veroorzaakt worden hield uw oud predikant Stelwagen me voor bij mijn intrede in Montfoort. Radicale stilzettingen wanneer men doordraaft op de weg van het verderf. In Gods woord wordt dat onder woorden gebracht als het twisten van de Heilige Geest, waarbij Hij dienstknechten inschakelt. Terug naar IJsselstein. Dat is de stad van mijn voorgeslacht waar ooit mijn bet-betovergrootvader terecht kwam in 1828 als zestienjarige jongen in de kost ging als hulpje in de bouw omdat hij als oudste van het gezin te oud was om van Waarder met zijn vader en moeder en jongere broertjes en zusje naar Frederiksoord te 'emigreren'. Veel jeugdherinneringen liggen in IJsselstein. Wanneer vader 's zondagmiddags naar zijn moeder (mijn 'opoe') ging die in IJsselstein woonde mocht ik vaak mee achterop de fiets om vervolgens daarna aldaar naar de kerk te gaan. Een kerk die niet werkelijk maar naar mijn nostalgische herinneringen op die van Montfoort na de mooiste is die ik ooit zag. 'k Herinner me nog preken van o.a. de predikanten J.J.Poort, J.Catsburg, H.G.Abma en destijds de eerwaarde heer D. Oskam die daar toen hulpprediker was en later met overgangsbepaling predikant werd. Een onuitwisbare indruk maakte dat. Ook het orgelspel van Herman de Leeuw die destijds leraar muziek was aan de Driestar te Gouda. Ik ben altijd nog blij dat er nog opnamen van hem bewaard zijn gebleven. Niet dat het zo'n uitzonderlijk bekwaam organist was. 'k Heb het idee dat hij na zijn conservatoriumopleiding de orgelstudie op zijn beloop heeft gelaten. Maar de gemeentezangbegeleiding was bijzonder mooi. Hoe vaak werd door de voorgangers daar ook aan gerefereerd. Het was de tijd waarin de oude Nicolaaskerk nog volop bezet was. Helaas is dat allemaal zo heel anders geworden terwijl de stad vier keer zo groot geworden is. Wie daar de herdersstaf moet opnemen mag wel dubbele genade bezitten. Ook het luiden van de drie torenklokken voorafgaande aan de kerkdienst maakten diepe indruk. Trouwens ook nu nog. En dan een oudjaarsavonddienst destijds. Dan werden de kaarsen van de kroonlampen aangestoken hetwelk een betoverend schouwspel was temidden van de hoge pilaren van schoon metselwerk. Na de laatste restauratie zijn de Goudse kaarsen vervangen voor elektrisch verlichting uit vrees voor brandgevaar. Begrijpelijk want in 1911 is de kerk helemaal

uitgebrand waaronder een kansel uit 1622 en een orgel uit 1743. Als ergens door me beleefd is 'Zijn liefelijkheid en schone dienst aanschouwen' dan is het daar geweest. En nu maar hopen en bidden dat dit zondag ook weer het geval is. Ook in Elspeek.

Ter overdenking

Als ik in volkomen zekerheid over de staat van mijn ziel leef, ben ik zo moedig als een leeuw. Om alle moeilijkheden kan ik lachen en verdriet ontmoedigt mij niet. Als echter mijn troost overschaduwd wordt, ben ik zo vreesachtig dat ik zelfs in een muizenholletje zou willen kruipen (Hugh Latimer 1487-1555, die op het schavot stierf).